

11000 beograd, tiršova 5a
tel: 011 2645 328
teľfax: 011 2687 190
e-mail: azc@azc.org.yu
web: www.womenngo.org.yu

sarađujemo da bismo menjale

IZVEŠTAJ AUTONOMNOG ŽENSKOG CENTRA
BEOGRAD, 2005. GODINE

AUTONOMNI ŽENSKI CENTAR (AŽC) JE ŽENSKA NEVLADINA ORGANIZACIJA OSNOVANA 1993. GODINE.

Rad AŽC je zasnovan na feminističkim principima i teoriji.

AŽC organizuje i pruža profesionalnu podršku ženama koje žive u situacijama nasilja.
Uspostavlja saradnju sa institucijama i podstiče osnaživanje ženske mreže.

AŽC radi na zastupanju ostvarivanju ženskih ljudskih prava na život bez nasilja i jačanju građanskog društva.

Sad je dobro vreme da se bude žena¹

Ova godina je još jedna istorijska godina.

Usvojen je novi Porodični Zakon koji predviđa Mere zaštite od nasilja u porodici.

Čestitke svima u tom procesu!

AŽC u brojkama, 2005. godine

- 1,600 žena je dobilo direktnu konsultativnu podršku
- radile smo sa 886 saradnica i saradnika iz institucija
- poslale smo 320 dopisa na 130 adresa
- 153 puta smo gostovale na medijima
- odštampane smo 4.000 brošura, plakata, priručnika
- radile smo u 16 beogradskih opština i 14 gradova Srbije
- prisustvovala smo na 48 okruglih stolova, sastanaka, predavanja
- 105 medija u Srbiji nam je sponzorisao kampanju
- a za nas je čulo 1.102.000 ljudi
- spakovale smo i autobusima poslale 50.000 letaka u 40 gradova Srbije
- 25 devojaka je poželelo da budu naše volonterke
- potrošile smo 1200 fascikli
- održale smo 197 seminara, radionica, predavanja
- organizovale smo skup Mreže protiv nasilja nad ženama sa 32 organizacije
- priključile smo mailing listi ženskaposla 56 aktivistkinja
- pomogle smo da 33 studentkinje napišu svoje magistarske, diplomske i seminarske radove
- objavile smo 2 istraživanja
- došle su nam Jelena Deljanin, Sonja Lalić, Nataša Jovanović, Vanja Macanović, Milena Bošković, Tijana Krstec
- a otišle su Katarina Kostić, Sonja Blagojević, Aleksandra Marković, Tanja Labus, Nataša Mađarac
- napravile smo 250 feminističkih čestitki
- i na 1 novogodišnjoj proslavi zaključile da smo: sjajne, hrabre, solidarne, veličanstvene, fenomenalne, jake, slobodne, moćne, maštovite, kreativne, simpatične, feministkinje, uspešne, duhovite, različite, pametne, sposobne, i da verujemo da se uspešnost organizacije meri i količinom smeha njenih članica.

1. Citat Alice Walker, Afro Američke feminističke spisateljice, autorke romana o položaju ropkinja u SAD, "Boja purpura".

Ekspertkinje konsultantskog tima obezbeđuju profesionalnu podršku ženama koje žive u nasilju ili su bile žrtve muškog nasilja. Osnovni metod podrške je osnaživanje žena da prevaziđu traume nasilja kako bi mogle da donesu i sprovedu odluke o prevazilaženju situacija nasilja. Pored rada na ohrabrivanju izražavanja svojih potreba, tim usmerava žene na ostvarivanje ženskih prava, zakonskih i institucionalnih mogućnosti.

Konsultantski program sprovode 3 SOS konsultantkinje, 8 feminističkih konsultantkinja, 4 pravnice, 3 advokatkinje, socijalna radnica, psihijatarka, 3 volonterke pravnice i 1 volonterka aktivistkinja.

PROGRAM KONSULTACIJE ZA ŽENE

Konsultativni tim je u 2005. obezbedio 9.780 usluga za više od 8.000 direktnih i indirektnih korisnica AŽC-a.

3.800 individualnih konsultacija
150 pravnih podnesaka i pisama podrške
88 posredovanja i praćenja kroz institucije
2.500 pamfleta i brošura razdeljeno
2.900 informativnih razgovora

Aktivnosti tima: SOS psihološke telefonske konsultacije, individualne psihološke konsultacije, konsultacije u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite, pravne i advokatske konsultacije, psihijatrijske konsultacije, posredovanje i zastupanje kroz institucije

Kvantitativni prikaz konsultacija preko telefona i individualno u 2005:

5.330 sati
3.800 konsultacija
1.550 žena

Nasilje u partnerskim odnosima - višestruka diskriminacija

Autonomni ženski centar vodi posebnu politiku prema osetljivim društvenim grupama koje su višestruko diskriminirane. Izlazak iz nasilja je otežan za:

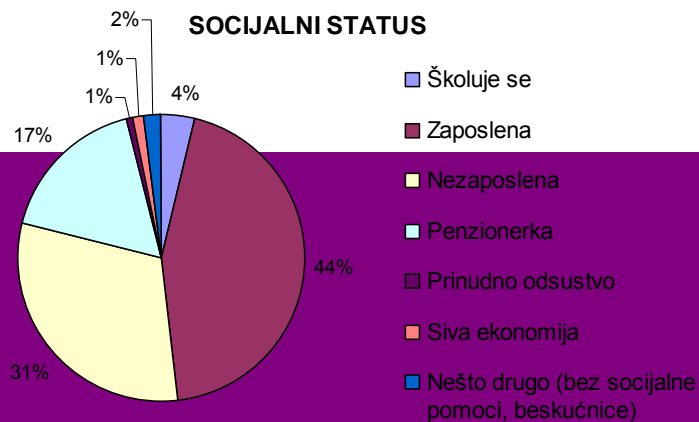
- žene sa invaliditetom, jer su zavisne od nasilnika na poseban način i najčešće siromašne;
- Romkinje, jer žive u teškim socijalnim uslovima, pod pritiskom svoje zajednice i rasizmom od bele zajednice;
- strankinje, jer kada se razvedu nemaju pravo na boravak, pravo na rad niti na socijalnu pomoć;
- beskućnice, jer pored toga što nemaju mesto boravka, obično nemaju lične dokumente, ni podršku zajednice;
- žene sa izmenjenim ponašanjem, jer im društvo i porodice ne veruju, a najčešće su u izolaciji i siromaštvu.

Nasilje u porodici - pol nasilnika i srodstvo sa žrtvom

Nasilnik u porodici najčešće je: muž, bivši muž, partner i bivši partner, u 75% slučajeva. Taj procenat je uglavnom sličan u svim svetskim statistikama.

Seksualno nasilje - društveni tabu

Procenat žena koje trpe nasilje u porodici, a koje prijavljuju silovanje u braku, povećao se sa 5% na 11%. Taj broj je još uvek manji od onog koji imaju uvidi feminističkih istraživanja. Zbog toga konsultantski tim planira promenu u pristupu konsultacijama kako bi se podstakle žene da govore i o ovom segmentu nasilja.

Pravni tim

Pravni tim, sastavljen od 6 ekspertkinja i 3 volonterke pravnice koje daju SOS telefonske pravne savete i advokatsku podršku, u 2005-oj godini pružio je 1.272 usluge. Od tog broja, obavljen je rekordni broj SOS pravnih telefonskih konsultacija, u 960 časova rada bilo je 833 konsultacije. Advokatkinje su dale 340 individualnih konsultacija i napisale 99 pravnih podnesaka. Od toga, pored tužbi za razvod i drugih podnesaka napisano je 16 krivičnih prijava za krivično delo nasilje u porodici (118a), a u pet meseci prakse novog Porodičnog zakona napisano je 12 tužbi sa merom zaštite od nasilja u porodici.

Žene koje nam se obraćaju - socijalni status

Ove godine je 7% više nezaposlenih žena koje su nam se obratile nego prošle godine, a total sa malim primanjima je 55% žena. Siromaštvo otežava ženama izlazak iz nasilja.

Program razvoja dobrih praksi u oblasti nasilja u porodici od 2002. godine u kontinuitetu realizuje brojne aktivnosti koje uključuju predstavnice/ke centra za socijalni rad i policije u svih 16 beogradskih opština.

Cilj svih aktivnosti usmeren je na razumevanje i rešavanje problema nasilja u porodici kroz unapređenje profesionalnog postupanja i razvijanje saradnje između institucija na lokalnom nivou.

Kontekst u kom je realizovan projekat značajno se promenio. Zakonske promene, pre svega novi Porodični zakon, omogućile su kontinuitet u razvoju delotvornijih mehanizama za intervenisanje u situacijama nasilja u porodici. Ipak, značajno usporavanje reformskih procesa, primetna retradicionalizacija društva i marginalizacija nezavisnih nevladinih organizacija, obeležile su period promene vlasti od 2004. godine.

PROGRAM RAZVOJA DOBRIH PRAKSI U OBLASTI NASILJA U PORODICI

Saradnja sa predstavnicima javnog sektora - centra za socijalni rad i policije, ostvarivana je kroz tri tipa programskih aktivnosti:

- sticanje znanja o nasilju u porodici organizovano je kroz edukacije, evaluacijske susrete i konsultacije; štampani su edukativni materijali; rađene su analize postupanja javnih službi i analize sudske prakse u cilju sticanja uvida u postojeće modele zaštite i propuste sistema;
- sticanje veština i primena stečenih znanja organizovana je kroz identifikovanje i evidentiranje slučajeva nasilja u porodici, izradu detaljnih uputstava o postupanju, organizovanje konferencija slučaja za planiranje mera zaštite i kroz razvoj saradnje između predstavnika različitih institucija na lokalnom nivou;
- javno zagovaranje je obezbeđivalo vidljivost problema nasilja u porodici, senzibilisanje opšte i stručne javnosti i lobiranje donosilaca odluka za systemske promene.

Ostvareni rezultati doprineli su postizanju socijalne promene:

- postignut je značajan napredak u razumevanju i definisanju problema, što je imalo direktan uticaj na korisnice usluga, kao i indirektan uticaj na profesionalce koji nisu bili obuhvaćeni programskim aktivnostima;
- značajano je unapređeno postupanje profesionalaca u rešavanju problema nasilja u porodici, korišćenjem odgovarajuće obuke, uputstava i dokumenata o postupanju; proces kreiranja postupaka bio je participativan i inicirao je brojna kreativna rešenja;
- stvorena je «kritična masa» profesionalaca koji su aktivno primenjivali stečena znanja; znatan broj predstavnika institucija koje nisu direktno uključene u projekat, ali su angažovani u planiranju mera zaštite od nasilja;

Najvažnije projektne aktivnosti u 2005. godini

51 jednodnevni seminar za 321 učesnika iz 32 institucije u 16 beogradskih opština
82 konferencije slučaja za međusektorsko planiranje mera zaštite
252 slučaja nasilja registrovano je u 7 CSR u periodu od 6 meseci
7 susreta profesionalaca u cilju uspostavljanja i koordiniranja saradnje na lokalnom nivou
2 okrugla stola sa donosiocima odluka u cilju lobiranja za podršku dalje implementacije aktivnosti
5 dvodnevni seminara o nasilju za profesionalce u Vrbasu, Staroj Pazovi, Apatinu, Žitištu i Inđiji
64 medijska nastupa
3 nova edukativna priručnika i 3 edukativna plakata
softver za elektronski unos i obradu podataka o nasilju u porodici
dokument Sporazuma o saradnji opštinskih službi u prevenciji i suzbijanju nasilja u porodici

- inicirana je promena u institucionalnoj politici - sve aktivnosti, mada nisu uspostavljene kao formalni standardi postupanja, doprinele su stvaranju jasne politike i konkretnih smernica za rad; ohrabrujući su primeri uspostavljene međuinstitucionalne saradnje i podrške lokalne uprave.
- održavanje postignutih učinaka biće izazov u kontekstu koji ne stimuliše brze reforme sistema javnih usluga; ipak, brojne pojedinačne inicijative ukazuju da su postignuti rezultati ostavili nepovratne efekte na svakodnevnu profesionalnu praksu u centrima za socijalni rad i u policiji.

Naučene lekcije uključuju i sugestije za buduće aktivnosti:

- nužnost rada na održavanju vidljivosti i društvenog značaja problema nasilja u porodici,
- nastojanje da se formalizuju standardi postupanja profesionalaca u javnim službama,
- veća pažnja posvećena praćenju primene zakonskih rešenja i strateških dokumenata Vlade i institucija,
- razvijanje posebnih instrumenata za praćenje i procenu efekata aktivnosti,
- više pažnje za aktivnosti javnog zagovaranja,
- stalna podrška postojećoj motivaciji i idejama profesionalaca u institucijama,
- dalje rasvetljavanje predrasuda u odnosu na rodne dimenzije nasilja u porodici.

Edukacija primarne zdravstvene zaštite o prepoznavanju, dokumentovanju i postupanju sa ženama koje žive u situaciji nasilja

Tokom 2005.godine nastavljen je projekat edukacije zdravstvenih radnika primarne zdravstvene zaštite u jedanaest domova zdravlja u Srbiji. Edukacijom su obuhvaćeni zdravstveni radnici iz sledećih gradova: Pančeva, Vrbasa, Vršca, Alibunara, Novog Sada, Kragujevca, Niša, Pirota, Užica, Šabca i Leskovca. Cilj projekta je bio da se u okviru sistema primarne zdravstvene zaštite obezbedi adekvatna zdravstvena zaštita ženama koje trpe nasilje u partnerskoj vezi, kroz:

- osposobljavanje zdravstvenih radnika da prepoznaju i dokumentuju nasilje
- sticanje veština postupanja, intervencije i upućivanja žena koje trpe partnersko nasilje
- stvaranje osnove za multidisciplinarni pristup suzbijanju nasilja nad ženama
- razvijanje modela saradnje relevantnih institucija na lokalnom nivou

PROGRAM ŽENSKO ZDRAVLJE

istraživanje AŽC je pokazalo da
svaka četvrta žena trpi fizičko i/ili seksualo nasilje
svaka treća žena koja trpi nasilje ima telesne povrede
78% žena ne traže pomoć/podršku od zvaničnih institucija

Edukacija je sprovedena kroz seminare. Tokom seminara zdravstvene radnice/i iz službi opšte prakse, ginekologije, pedijatrije, psihijatrije i patronaže stekli su osnovna znanja i veštine za sveobuhvatni, visoko profesionalni, pristup pružanja usluga ženama koje imaju problem nasilja. Ukupan broj učesnica/ka seminara bio je 164. Porogram seminara sproveo je tim stručnjakinja i stručnjaka sa Instituta za socijalnu i sudsku medicinu, Medicinskog fakulteta u Beogradu, Savetovališta za brak i porodicu Gradskog centra za socijalni rad, Beograd i Autonomnog ženskog centra.

Okosnica programa edukacije bila je izrada forme i načina dokumentovanja zdravstvenih posledica nasilja putem stručno osmišljenih protokola. Tokom procesa implementacije primene protokola u Autonomni ženski centar dostavljeno je 525 popunjenih formulara. Analiza je pokazala da jedinstveni protokoli za dokumentovanje nasilja i njegovih zdravstvenih posledica doprinose razvijanju službi za pružanje sveobuhvatne pomoći ženama koje trpe partnersko nasilje u okviru primarne zdravstvene zaštite. Učesnici seminara su uzeli aktivno učešće u dopunama i izmenama predloženog dokumenta. Dokumentovanje nasilja i zdravstvenih posledica imalo je i praktičan značaj za ostvarivanje prava žena i institucionalno rešavanje problema. Krajnji rezultat projekta, koji u 2006. godini treba da uđe u proceduru, je podnošenje predloga na prihvatanje i usvajanje Ministarstvu zdravlja Republike Srbije, kako bi ovakav način pristupa postao standard u svakodnevnoj praksi zdravstvenih ustanova.

Program projekta podržava Ministarstvo zdravlja republike Srbije.

Istraživanje

Autonomni ženski centar je 2005. godine publikovao rezultate istraživanja u publikaciji „Nasilje u partnerskim odnosima i zdravlje“. Istraživanje je sprovedeno u Beogradu tokom 2003. godine i integralni je deo studije Svetske zdravstvene organizacije (SZO) o nasilju nad ženama, sprovedenoj u više zemalja sveta, a predstavlja prvo istraživanje ovog tipa u Srbiji.

Rezultati istraživanja omogućili su uvid u pouzdane podatke o veličini pojave partnerskog nasilja u našoj sredini, procenu veze između porodičnog/partnerskog nasilja i njegovih zdravstvenih posledica, identifikaciju faktora rizika i zaštite i dokumentovanje strategija i usluga koje žene koriste da bi se suprostavile nasilju.

Navedene činjenice treba da omoguće stvaranje baze podataka o nasilju u partnerskim odnosima u našoj zemlji, osnovu za integrisanje prevencije nasilja u prioritete zdravstvene politike i obezbedi resurse za suzbijanje nasilja na lokalnom i nacionalnom nivou zasnovano na razvoju partnerstva vladinog i nevladinog sektora.

Pančevo, Vrbas, Vršac, Alibunar, Novi Sad,

Kragujevac, Niš, Pirot, Užice, Šabac, Leskovac

Autonomni ženski centar je novembra 2005.godine uspešno predstavio rezultate svog istraživanja opštoj i stručnoj javnosti. Podaci iz istraživanja Autonomnog ženskog centra sastavni su deo podataka istraživanja Svetske zdravstvene organizacije publikovanog i promovisanog širom sveta u novembru, 2005. godine, kroz kampanju 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama.

Grupe samopomoći

Tokom 2005. godine organizovane su grupe samopomoći za žene sa iskustvom nasilja, tumora dojke i za žene sa invaliditetom. Ukupno je održano 19 grupa u pojedinaènom trejanju od 6 do 8 nedelja.

EDUKACIJA

edukacija ženskih grupa: instruktaza za rad na SOS telefonu sa 23 aktivistkinje organizacije Žene u akciji iz Velike Plane, Svilajнца i Smederevske Palanke.

edukacija predstavnica/ka institucija: pored redovnih programskih edukacija predstavnika institucija, ekspertkinje AŽC-a su, na poziv, održale dvodnevne intenzivne seminare za predstavnike CSR, policije, predškolskih i školskih institucija, zatim za zdravstvene radnike, predstavnike lokalne uprave i komisija za rodnu ravnopravnost u Staroj Pazovi, Žitištu, Apatinu, Inđiji i Leskovcu.

Isto tako, po pozivu OSCE učestvovala su u izvođenju seminara za opštinska lica ovlašćena za rodnu ravnopravnost na temu: Lokalna zajednica i žensko zdravlje, u Kruševcu.

radionice: Preventivni program za devojke: ODUČAVANJE OD NASILJA održan je u prostorijama AŽC-a. Sproveden je kroz 10 radionica o: emocijama straha, krivice, sramote, otporu muškom nasilju i sl. Pored toga, četiri radionice i predavanja održane su u okviru Škole ljudskih prava za srednjoskolce/ke, u organizaciji Helšinskog odbora za ljudska prava, Kragujevac.

VANprogramske Aktivnosti AŽC-a tokom 2005. godine

UMREŽAVANJE

Srbija: Onovana je Mreža organizacija za rad sa ženama žrtvama nasilja na području Srbije, koju čine ekspertkinje iz 32 organizacije, iz 18 gradova Srbije.

svet: Članice AŽCa su u protekloj godini prisustvovala na konferencijama međunarodnih ženskih mreža: WAVE Mreža nasilje nad ženama Evrope - Švedska, Feministkinje protiv militarizma i fundamentalizma - SAD, Mreža braniteljki ženskih ljudskih prava - Šri Lanka.

e-mejl ženska lista: Tokom godine se na listi ženskaposla sa 350 adresa, razmenilo oko 2.500 informacija aktuelnih za žensku javnost u Srbiji i Crnoj Gori.

JaVNO ZaGOVaRaNJE

lobistički sAstAnci su organizovani sa donosiocima odluka od lokalnog do nacionalnog nivoa, kao i sa perdstavnicima međunarodnih organizacija: sa OUPom Savski venac i SUPom Beograd - Upravom policije Odeljenje za javni red i mir, u opštinama Lazarevac, Palilula i Zvezdara, sa predstavnicom Savetodavnog odbora civilnog sektora u implementaciji Strategije za smanjenje siromaštva, Kanadskim projektom reforme sudstva na Balkanu, predstavnicama UNIFEM-a, UNDP-a Misije u SCG i CARE-a iz Norveške.

kreirAnje prAktične politike: ekspertkinje AŽC-a su se aktivno uključivale u proces komentarisanja i uticaja na praktične politike, posebno u oblastima nasilja u porodici, nasilja prema ženama, rodnim pitanjima i socijalnoj politici. Dopisi sa komentarima i konkretnim predlozima za unapređenje institucionalne politike tokom 2005. godine, poslani su na adrese mnogih institucija, na lokalnom i nacionalnom nivou, kao i na adrese međunarodnih organizacija.

javne rAsprAve i radne grupe - ekspertkinje i aktivistkinje AŽC-a učestvovala su na javnoj raspravi o Nacrtu zakona o rodnoj ravnopravnosti i konferenciji o Polaznom okviru Nacionalne strategije o nasilju. Krajem godine AŽC se kandidovao za učešće u izradi Nacionalnog plana akcije za žene, u okviru radne grupe o nasilju nad ženama.

medijski nAstupi: AŽC beleži 153 medijska nastupa, tri puta više nego prošle godine! Posebno je zabeleženo više nastupa na lokalnim TV stanicama i u ženskim časopisima.

KAMPANJA 16 dAnA AktivizmA protiv nAsiljA nad ženAmA, u organizaciji AŽC-a i MREŽE SOS telefona, uz podršku Žena na delu i Rekonstrukcije Ženskog fonda, pod sloganom Crveni karton za nasilnike - Mere zaštite od nasilja u porodici postoje! organizovana je u 50 gradova u Srbiji. Tokom kampanje distribuisano je 2.000 plakata, 50.000 pamfleta, emitovani su TV spot i radio džingl na 98 medija. U Beogradu je dobijeno medijsko sponzorstvo od 6 televizijskih i 10 radio stanica za emitovanje spota i džingla i od 15 štampanih medija za objavljivanje oglasa. Uspehu kampanje doprinele su i umetnice ACT Women, koje su izvele ulične performanse u 8 gradova Srbije. U okviru Kampanje Glas razlike je u saradnji sa ženskim grupama organizovao javne diskusije sa predstavnicima institucija u 5 gradova.

aNaLIZa: Žene i mediji - je regionalna analiza postojećih zakonskih okvira za delovanje medija iz rodne perspektive, radi usklađivanja sa standardima EU i promocije rodne ravnopravnosti u medijima i društvu. U okviru pravne analize u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i SCG, analizirani su postojeći pozitivno pravni propisi, izveštaji o radu državnih tela i podaci o radu NVO. Analizu su, na inicijativu ženske NVO BaBe iz Zagreba, radile regionalne ekspertkinje.

ISTRaŽIVaNJe: Podrška ženskim ljudskim pravima na zapadnom Balkanu - regionalno istraživanje u kome učestvuju 14 nevladinih organizacija iz Hrvatske, Makedonija, Bosne i Hercegovine i Albanije ima za cilj izradu sveobuhvatne regionalne i nacionalnih studija o nasilju u porodici, a posebno se osvrće na prikaz pravne analize usklađenosti domaćih propisa sa međunarodnim standardima iz ove oblasti. Druga godina ovog projekta donela je diskusiju na 12 okruglih stolova. Projekat se u Srbiji realizuje u saradnji sa Glasom razlike i YUCOM-om.

AKTIVIZAM PROTIV DISKRIMINACIJE

romska ženska egzistencija: Romska aktivistkinja Enisa Eminova iz Makedonije održala je predavanje O „nevinosti“ u romskoj zajednici u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

lezbejska egzistencija: aktivistkinje AŽC-a su održale 8 radionica o emotivnoj pismenosti, nasilju nad ženama i zdravlju, u organizaciji Labrisa i Novosadske lezbejske organizacije, u Beogradu i Novom Sadu.

žene sa invaliditetima: ekspertkinje AŽC-a su se, na poziv Saveza gluhih i nagluhih Srbije, susrele sa njihovim članicama i članovima, u okviru večeri za razgovor na temu nasilja nad ženama.

MEDJUNaRODNE EKSPERTSKE GRUPE

UN - nAsilje nAd ženAmA: AŽC je učestvovao u radu ekspertske grupe Nasilje nad ženama: dobre prakse u eliminaciji nasilja nad ženama, sazvane od Odeljenja za unapređenje položaja žena Ujedinjenih Nacija. U ekspertskej grupi je prikazano 16 primera dobrih poraksi, na osnovu kojih je sastavljen dokument predloga kriterijuma dobrih praksi članicama UN.

Srebrenica - 10 godina od genocida: aktivistkinje AŽC-a učestvovala su u obeležavanju 10 godina od genocida, na manifestaciji u organizaciji Žena u crnom: Srebrenica - da ne zaboravimo.

studijske posete AŽC-u: AŽC su tokom godine posetile 33 aktivistkinje iz Leskovca, Skopja, Banja Luke, Vranja, Kladova, Niša, Novog Sada i studentkinje i ekspertkinje sa fakulteta iz Beograda.

Kosovo ženski Aktivizam: AŽC su posetile aktivistkinje iz Orahovca, iz srpskog Ženskog centra i albanskog centra Hareja, a pored toga redovno se prati Bilten rada Kosovske ženske mreže.

ZAgreb susret s kolegincAmA: aktivistkinje AŽC više puta su posetile aktivistkinje ženskih grupa u Zagrebu: BaBe, Centar za žene žrtve rata, Ženski studij, Ženska Infoteka, Ženska soba, Kontra, kao i Ženski terapijski centar SEKA na Braču.

UČENJE I ORGANIZaCIJSKI RaZVOJ

permanentna edukacija: AŽC je u svojim prostorijama organizovao predavanja i seminare na brojne teme, a realizovale su ih Isabel Marcus, Lukrecija Vranješević, Marija Krivačić, Ljubica Stojković, Biljana Maletin.

biblioteka specijalizovana za pitanje nasilja nad ženama, a posebno ratnog nasilja i nasilja u porodici, ima 1.700 bibliotečkih jedinica, od čega 1.300 knjiga. Tokom prošle godine 220 knjiga uzeto je na čitanje.

volontiranje: Tokom godine, u AŽCu su, u periodu od 5 meseci, volontirale studentkinje Divna Marjanović sa Unvirziteta u Sidneju i Jona Klaring sa Fakulteta za socijalni rad u Beču.

Ideja o mreži, umrežavanju, povezivanju, zajedništvu u ženskom pokretu u svetu, ali ni kod nas nije nova. Tu vrstu iskustva imale smo u našem aktivizmu i znale smo koliko je značajno.

Tada mi se to činilo jako daleko i kao neki nedosanjani san... Ali, sa prolećem i početkom leta sve je postala realnost aktivistkinje, ekspetrkinje i organizacije koje rada se ženama žrtvama nasilja sve su rekle - DA DOLAZIMO.

Datum koji ćemo pamtili je od 2.do 4. septembra 2005.godine kada se u Beogradu okupilo preko 100 ekspertkinja, feminističkih aktivistkinja, iz 32 organizacije iz 18 gradova Srbije i Vojvodine na Konferenciji "POVEZUJEMO SE DA BI MENJALE", Mreže organizacija za rad sa ženama žrtvama nasilja.

MREŽA ORGANIZACIJA ZA RAD SA ŽENAMA ŽRTVAMA NASILJA U SRBIJI

Tih dana posebno osećala se ogromna energija, entuzijizam, solidarnost, uzbuđenje, optimizam. Razmenjivala su se iskustva o različitim modelima saradnje sa institucijama, o načinu primene nove zakonske regulative u ovoj oblasti, rezultati istraživanja o nasilju u porodici, o zdravstvenim posledicama nasilja i specifičnostima rada u skloništim. Rastale smo se pune nade da ćemo dalje nastaviti koordiniranu akciju.

Da, i dalje smo zajedno u stalnom smo kontaktu preko mailng liste ŽeneProtivNasilja. To je lista razmene, podrške, dogovora o novim aktivnostima.

Početak decembra izašao je iz štampe Bilten Mreže, i ponovo smo se okupile poslednje nedelje decembra i dogovorile tema za novi susret. I naravno družile se.

Mreža je otvorena za sve nove organizacije koje rade na eliminaciji muškog nasilja nad ženama i pružaju profesionalnu podršku žrtvama nasilja osnažujući ih da ostvare osnovno žensko pravo - na život bez nasilja. Prošla je jedna godina i Mreža je tu naša snaga, podrška, akcija...

Možemo biti ponosne...

Koordinaciono telo

Bobana Macanović, Divna Matijašević, Dragana Vujinović, Lepa Mladenović, Stanislava Otašević

Konsultantski tim - koordinatorica: Lepa Mladenović

Aleksandra Marković, Ana Bukvić, Diana Miladinović, Donka Ćirić, Dragana Milojević, Jelena Nikolić, Jelena Radosavljev, Ksenija Perišić, Ljerka Mezga Ćurčin, Ljubica Stojković, Marija Milićević, Marija Stegić, Mirjana Wagner, Nada Žarković, Nataša Mađarac, Sadija Gicić, Sanja Kalčević, Sonja Blagojević, Saša Pokrajac, Sunčica Vučaj, Tanja Drobnjak, Tatjana Labus, Tijana Popivoda, Vesna Milićević.

Tim razvoja dobrih praksi u oblasti nasilja u porodici - koordinatorica: Tanja Ignjatović

Bobana Macanović, Ivana Slavković, Katarina Kostić, Nataša Jovanović, Sonja Lalić, Vanja Macanović.

Tim žensko zdravlje - koordinatorica: Stanislava Otašević

Biljana Smajić, Divna Matijašević, Dragana Vujinović, Lukrecija Vranješević, Mirjana Tejić, Sandra Begović, Tanja Janjić.

AŽC učestvuje u radu domaćih i međunarodnih e-mail mreža

WAVE - Nasilje nad ženama, Evropa, www.wave-network.org
NEWW - Ženska mreža Istok-Zapad, www.neww.org.pl
ŽeneProtivNasilja - Mreža protiv muškog nasilja nad ženama, Srbija
cik-cak - Ženska mreža Hrvatske, www.zenska-mreza.hr
ženskaposla - Ženska mreža Srbije, www.womenngo.org
OBOS - Naša tela mi, www.ourbodiesourselves.org
VAWSTUDY - Studije protiv nasilja nad ženama, www.who.int/gender/

u 2005. godini

*Autonomni ženski centar
podržale su sledeće organizacije*

CAFOD, Velika Britanija
CARITAS ITALIANA, Beograd
CARITAS WIEN, Austrija
DCI, Irska
DFID, Velika Britanija
FREEDOM HOUSE, SAD
GLOBAL FUND FOR WOMEN, San
Francisco
HANDS AND HEART FUND, San
Francisco
HIVOS, Holandija
HOM, Holandija
KVINNA TILL KVINNA, Švedska
Ministarstvo rada zapošljavanja i
socijalne politike RS - FOND ZA
SOCIJALNE INOVACIJE
MINISTARSTVO ZDRAVLJA
Republike Srbije
SVETSKA ZDRAVSTVENA
ORGANIZACIJA
REKONSTRUKCIJA ŽENSKI FOND,
Srbija

*zahvaljujemo im se što veruju u
naš rad*

Spoljne saradnice/i AŽC-a

Ana Sretenović, Aleksandar Janjić, Biljana Maletin Biljana Đorđević,
Biljana Branković, Biljana Slavković, Bosiljka Đikanović, Dejan
Stevanović, Đorđe Alempijević, Jeca Nedeljkov, Jelena Baštovanović,
Ljiljana Stojanović, Marina Bogdanović, Marija Krivačić, Marko
Baštovanović, Slobodanka Vilić Konstantinović, Marija Banauh Brusin,
Marija Lukić, Milena Timotijević, Milada Ilić, Milan Glumac, Momčilo
Mišković, Nataša Zlatković, Nevena Petrušić, Olivera Ilkić, Ranka Vujović,
Rada Vesković, Slađana Jovanović, Slađana Radulović, Slavica Jelača,
Silvija Kranjc, Suzana Paunović, Slobodan Savić, Tatjana Musić, Vedrana
Dilparić, Viktorija Cucić.

Mišljenje o finansijakom poslovanju Autonomnog ženskog centra za
2005. godinu izdala je revizorska kuća Privredni savetnik - Revizija.